

Ovocné sady jsou poklady krajiny

Plocha sadů se v České republice neustále snižuje.

Začala zima, listí ze stromů definitivně opadlo a Vánoce jsou za dveřmi. K těmto svátkům neodmyslitelně patří kromě cukroví také ovoce, které by nemělo chybět na žádné štědrovečerní tabuli. Ať v sušené, čerstvé či tekuté formě. Šťastnější z nás mají po sklizni sklepy plné ovoce, jiní jsou odkázáni na neustále dražší ovoce z dovozu. Letošní rok nebyl pro sadáře příznivý, neboť je zastihly dubnové a březnové mrazy. To je také důvod vyšších cen ovoce v letošním roce.

svá přirozená stanoviště.

Potkávají se zde druhy lesní i druhy bezlesí, druhy ohrožené a chráněné. Domov pro ptáky, brouky vázané na mrtvé dřevo, pastva pro včely. Podmínky jsou podobné osluněným a otevřeným lesům, které

přednosti a výhod před odrůdami moderními. Jsou výjimečné svou chutí, tvarem, dobou zrání, plodností, vitalitou, vzrůstem či odolností vůči chorobám, přizpůsobené na místní půdu a klimatické podmínky.

příroda Valašska

byly dříve v naší krajině běžnější a pokud v sadě probíhá pastva hospodářských zvířat, částečně nahrazují lesy pastevní.

S těžkou mechanizací se mezi stromy manipuluje obtížně. Často se sady obhospodařují tradičním způsobem,

Z valašských odrůd jablemí to jsou například „Adamovské“, „Cigánka“, „Dvorjanky“, „Jadernička“ a „Kožůvka“ a u slivoní pak „Katalónský špendlík“, „Bílá trnečka“, „Švestka domácí“ a „Valašská trnečka“. Sady často zanikají díky nedostatečné péči, kdy dochází k jejich zarůstání a pozvolné přeměně na les.

Pokud nemáte sad nebo se jej v nejbližší době nechystáte založit, nezufovejte. Můžete využít aplikace iniciativy „Na ovoce“, která má za cíl využívat přírodní bohatství volně rostoucích stromů, keřů a bylinek aniž bychom porušovali vlastnická práva. Mapuje sady a ovocné stromy, objevují a zakládají sady nové. A pokud ještě nemáte všechny vánoční dárky, můžete se nechat inspirovat a nadělit svým nejbližším stromek některé z tradičních krajových odrůd. Na stromek si ale budete muset počkat do jara na dobu vhodnou pro sazení.

Barbora Sasáková, Muzeum regionu Valašsko



SAD. Ovocné sady jsou významným krajinným prvkem. Mimo jiné plní funkci hospodářskou, kulturní, ekologickou a krajinářskou.

Foto: archiv Muzea regionu Valašsko

Plocha sadů se v ČR neustále snižuje. Dovoz konzumních jablek, který činí až 50%, a jejich nízká cena zapříčinily ztrátu konkurenceschopnosti českých pěstitelů. Staré sady jsou likvidovány a nejsou nahrazovány novými.

Ovocné sady jsou významným krajinným prvkem. Mimo jiné plní funkci hospodářskou, kulturní, ekologickou a krajinářskou. Po většinu roku lahodí oku a zkrášlují naši stále jednotvárnější krajinu. Staly se takzvanými ostrovy biodiverzity, kdy poskytují útočiště mnoha rostlinným i živočišným druhům, které přichází o

dochází k seči ručním kosením a sad funguje jako louka pro produkci sena. Polaření také nebylo a není výjimkou. Pod stromy se pěstují např. okopaniny, zelenina nebo i drobné ovoce. To platí ale převážně pro sady tradiční, které ani z daleka nepřipomínají sady komerční, ošetřované pomocí chemie a výrazných zásahů.

Další neopomenutelný přínos sadů je zachování genofondu starých a krajových odrůd ovocných stromů. Naše kulturní dědictví, o které pomalu, ale jistě přicházíme a které je potřeba zachovat.

Tyto odrůdy mají mnoho

INZERCE

MIKOSTAR
Your transporter for life

DOPRAVA SPEDICE LOGIST

WWW.MIKOSTAR.CZ

více Ř na MKD

• plat až 45 tisíc měs

ROZŠÍRUJEME

Tel.: 725 000 332